

Wandelroute De Gasterse duinen

Tekst: Bertus Boivin / Eric van der Bilt
foto: Henny Leijtens

Ten noordwesten van het dorp Gasteren liggen de Gasterse Duinen. Hoewel klein, een van de mooiste heide- en stuifzandgebieden van Drenthe. Zonder meer uniek is de ligging in het stroomdal van de Drentsche Aa. Het natuurgebied ligt tussen het Gastersche Diep, het Oudemolensche Diep en het Anlooër Diepje in. De middeleeuwse karrensporen en het hunebed bewijzen dat de mens al minstens 5000 jaar in de Gasterse Duinen zijn sporen nalaat.

Informatie over de wandelroute

Lengte route 5 km.

Startpunt parkeerplaats hunebed en Gasterse duinen langs de weg Gasteren/Oudemolen.

Gps-coördinaten startpunt

N 53° 02' 33" / O 06° 39' 23"

Openbaar Vervoer

Vanaf NS-station Assen of Groningen bus (alleen op werkdagen), uitstappen in Gasteren, daarna circa 1 km naar startpunt. Of de Regiotaxi in Assen (van tevoren bestellen).

Zie www.9292ov.nl of bel (0900) 9292.

Honden zijn niet toegestaan in de Gasterse Duinen vanwege de schapen en runderen.

Begaanbaarheid

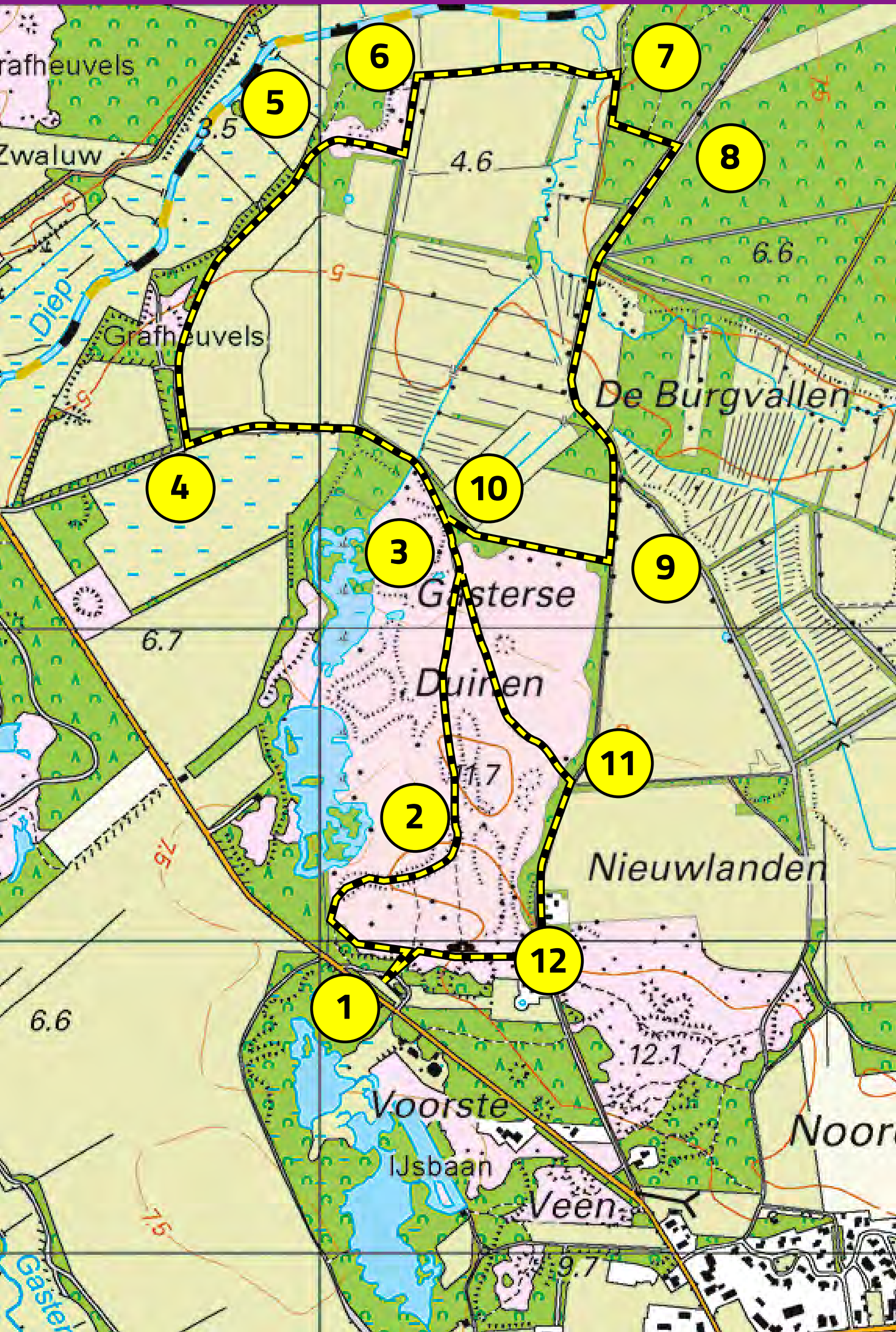
Op de paden in het noordelijke deel zijn in natte tijd waterdichte schoenen of laarzen onmisbaar. Een groot deel is niet begaanbaar voor invaliden- en kinderwagens.

Paaltjes met paarse koppen wijzen u de weg over de Gasterse Duinen.

[Luister naar de audiotour \(7 min.\)](#)

Route Gasterense Duinen

Routebeschrijving Gasterse Duinen

- 1** Vanaf de parkeerplaats gaat u niet via het rooster meteen het veld op richting hunebed, maar loopt u een stukje linksaf in de richting van de weg. Hier start de paaltjeswandeling van Het Drentse Landschap. We volgen deze route tijdens het eerste deel van de wandeling.
- 2** Op de heuvel houdt u links aan. Blijf de paaltjes volgen.
- 3** Op de driesprong midden op het veld verlaat u de paaltjesroute door hier rechtdoor te gaan. Na het rooster links aanhouden.
- 4** U volgt het brede zandpad en neemt het tweede pad rechts. Dit pad volgt de rand van het beekdal van de Drentsche Aa.
- 5** Waar het pad het bosje in gaat, neemt u het karrenspoor rechtsaf het veldje over. Ga aan de overkant van het veldje linksaf.

- 6** Bij het hek gaat u rechtsaf en volgt u het smalle pad tussen het raster en de houtwal.
- 7** Ga het bruggetje over. Volg het pad dat u eerst even rechtsaf en daarna linksaf door een bosje naar de zandweg met fietspad Schipborg-Gasteren brengt.
- 8** Op het fietspad gaat u rechtsaf.
- 9** Bij het bord 'Het Drentse Landschap' verlaat u het fietspad en gaat u rechtsaf het paadje op langs het raster.
- 10** Via een rooster komt u terug op het veld waarna u op de driesprong links aanhoudt. U bent terug op de paaltjesroute die we nu tot het eind toe volgen.
- 11** Via een rooster komt u weer op het fietspad. Rechtsaf het fietspad volgen.
- 12** Voorbij het boerderijtje aan uw linkerzijde brengt de paaltjesroute u rechtsaf via een rooster weer op het veld. Langs het hunebed loopt u terug naar de parkeerplaats.

Bosanemonen (foto: Henny Leijtens)

1 Voorste Veen

Links van het pad door het bosje loopt een diepe sloot. De sloot werd ongeveer honderd jaar geleden gegraven om het Achterste Veen te ontwateren en turfwinning mogelijk te maken. Dit langgerekte veencomplex loopt door aan de andere kant van de weg van Gasteren naar Oudemolen. Daar heet het het Voorste Veen. Tussen de 100 en 200 duizend jaar geleden moet hier het beekdal van het Gastersche Diep gelegen hebben.

De beek is waarschijnlijk zo'n 10.000 jaar geleden dichtgestoven met dekzand. Het water kwam tot stilstand en de bedding groeide dicht met veen.

Gagel in bloei (foto Henny Leijtens)

2 Achterste Veen

Vanaf het hoge duin heeft u een prachtig uitzicht op het Achterste Veen. Kenmerkend voor dit gebied is de gagel, een struikje dat zich in een milieu van vochtige heide en veentjes uitstekend thuis voelt. Voordat in het voorjaar de harde, langwerpige blaadjes verschijnen, zitten de struiken vol katjes. Ruik eens aan een fijngewreven katje en u vergeet gagel nooit weer. Verder groeien hier kostbare soorten als dophei, veenbies, lavendelhei, veenbes en ronde zonnedauw. De vlakte achter de eikenboom was nog niet zo lang geleden een akkertje op de rand van het Achterste Veen.

3 Beheer door begrazing

Wie regelmatig in de Gasterse Duinen komt, zal het beslist opgevallen zijn dat consequent beheer gedurende zo'n twintig jaar zijn vruchten begint af te werpen. Het hele jaar door worden de Gasterse Duinen begraasd door een twintigtal Schoonebeker heideschape, de laatste jaren geholpen door een stuk of wat Schotse hooglanders. Het pijpenstrootje dat indertijd vrijwel de hele Gasterse Duinen bedekte, is langzamerhand behoorlijk op zijn retour en de duinen zijn weer met prachtige heide bedekt. Regelmatig laat Het Drentse Landschap gedeelten van de heide maaien of plaggen. Vlak voor u via een rooster het terrein verlaat, kunt u goed de effecten van dit soort maatregelen zien.

Schotse Hooglanders

Stroomdal Drentsche Aa (foto Henny Leijtens)

4 Grafheuvels

Links van het pad begint een hooiweg naar de beek. Halverwege komt u langs vier grafheuvels die gedateerd zijn op circa 1500 v. Chr. Als u doorloopt naar het diep, heeft u een prachtig uitzicht op de molen De Zwaluw (1837) bij Oudemolen.

6 Stroomdal Drentsche Aa

Onder het bruggetje door legt het Anlooër Diepje zijn laatste meters af in de richting van het Oudemolensche Diep. U staat hier midden in het stroomdallandschap Drentsche Aa. Dit

Breedbladige orchis (foto Henny Leijtens)

natuurgebied kreeg halverwege de jaren zestig vorm toen het door een ruilverkaveling verloren dreigde te gaan. Staatsbosbeheer heeft nu in het Drentsche Aa-gebied meer dan 2000 hectare in eigendom verworven. Door consequente vershraling zijn langs de beek prachtige blauwgraslanden ontstaan met orchideeën, echte koekoeksbloem en ratelaar. Meer dan de helft van alle in Nederland voorkomende plantensoorten zijn hier aangetroffen! Het zal moeite kosten om ergens anders in Nederland een plek te vinden waar dat ook zo is. In juni zijn de bloemrijke hooilanden op hun allermooist.

(Foto Martin Hiemink)

8 Landgoed De Schipborg

Als u op het fietspad even een stukje linksaf gaat, hebt u een prachtig uitzicht op herenboerderij De Schipborg. Architect Berlage ontwierp deze kolossale boerderij in opdracht van de familie Kröller-Müller. De bouw duurde van 1914 tot 1916. Zoon Anton, voor wie de familie dit kostbare project had bedacht, bleek geen aanleg voor een carrière als herenboer te hebben en verdween al na een jaar van het toneel.

In de jaren 1996 en 1997 is op de 150 hectare grote landbouwgronden een gevarieerd bos aangelegd en is het een landgoed geworden.

Landschapsarchitect Harry Berg liet zich bij het ontwerp inspireren door de strakke geometrie van de plattegrond van Berlage's Plan Zuid in Amsterdam. Het landgoed is voor wandelaars vrij toegankelijk; het huis De Schipborg echter niet.

Terug op de wandeling passeert u voorbij het landgoed links van de weg de Burgvallen: het beekdal van het Anlooër Diepje. In tegenstelling tot de Drentsche Aa hoefde Staatsbosbeheer hier niets terug te brengen naar de oorspronkelijke situatie. Het is er gewoon allemaal nog! In het voorjaar staat de Burgvallen vol met bosanemonen en vrijwel nergens groeien zoveel orchideeën.

Zie ook het youtube filmpje over het gebied.

9 Karrensporen

Als u het reliëf van de Gasterse Duinen volgt, lijkt het net of er allemaal sloten over het veld lopen. Het zijn echter oude karrensporen, stammend uit een tijd toen er nog druk wagenverkeer over het veld was.

12 Hunebed

Eind 2000 zijn 21 van de 53 hunebedden in het beheer gekomen van Het Drentse Landschap. Het hunebed in de Gasterse Duinen is door zijn natuurlijke ligging een van de mooiste. Hunebedden komen veel voor in oude reisbeschrijvingen. Voor de meeste reizigers was het het eerste hunebed dat ze ooit zagen.

(Foto: Gerard de Vries)

Michiel van Bolhuis schreef bijvoorbeeld in 1694 na een copieuze maaltijd in Schipborg over de Gasterse Duinen dat:

'daer 3 grote stenen op 7 à 8 kleindere laegen, waeronder wij doorkropen en overheen liepen, waer van geseit wijrde, een reus onder begraven te sijn'.

Ontdek Drenthe met de Knapzakroutes!
Maak kennis met ruim 60 wandelingen door het onbekende Drenthe. De Knapzakroutes zijn zorgvuldig samengesteld met oog voor natuur en cultuur. Voor informatie en bestellen kunt u terecht in onze [webwinkel](#).

Vakantie bij Het Drentse Landschap?

Stichting Het Drentse Landschap heeft een aantal prachtig gelegen vakantiewoningen in of vlakbij natuurgebieden. Het zijn zéér bijzondere woningen die herinneren aan het Drenthe van weleer.

Wilt u meer weten? Kijk op

www.drentslandschap.nl/vakantiewoningen

of bel tijdens kantooruren (0592) 30 41 39.

Stichting Het Drentse Landschap

Postbus 83, 9400 AB Assen

(0592) 31 35 52

info@drentslandschap.nl

www.drentslandschap.nl

Volg ons op:

Het Drentse Landschap

